

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ostródzie IV Wydział Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Dąbrowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Marlena Młynarkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 roku w Ostródzie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. C. PESEL (...)

przeciwko Sądowi Okręgowemu w (...) REGON (...)

o ustalenie i wyrównanie wynagrodzenia

1. ustala, iż powódka M. C. powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w (...) z dniem 29 września 1998 r., nabyła z dniem 01 stycznia 2009 r. prawo do wynagrodzenia zasadniczego w siódmej stawce awansowej ustalonej z zastosowaniem mnożnika podstawy ustalenia wynagrodzenia w wysokości 2,75 oraz, że z dniem 01 stycznia 2014 roku powódka M. C. nabyła prawo do wynagrodzenia zasadniczego w ósmej stawce awansowej ustalonej z zastosowaniem mnożnika podstawy ustalenia wynagrodzenia w wysokości 2,92,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 20.381,31 (dwadzieścia tysięcy trzysta osiemdziesiąt jeden złotych 31/100) złotych tytułem wyrównania wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 maja 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 lipca 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 września 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 października 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 listopada 2012 roku do dnia zapłaty,
- 383,75 zł (trzysta osiemdziesiąt trzy złote 75/100) od dnia 01 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty,
- 677,32 zł (sześćset siedemdziesiąt siedem złotych 32/100) od dnia 01 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czteryście dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 lutego 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czteryście dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 marca 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czteryście dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty,

- 419,63 zł (czterysta dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 maja 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czterysta dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czterysta dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 lipca 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (siedemset siedemdziesiąt cztery złote 63/100) od dnia 01 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty,
- 1049,08 zł (tysiąc czterdzieści dziewięć złotych 08/100) od dnia 01 września 2013 roku do dnia zapłaty,
- 419,63 zł (czterysta dziewiętnaście złotych 63/100) od dnia 01 października 2013 roku do dnia zapłaty,
- 21 zł (dwadzieścia jeden złotych) od dnia 01 listopada 2013 roku do dnia zapłaty,
- 322,80 zł (trzysta dwadzieścia dwa złote 80/100) od dnia 01 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 lutego 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 marca 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 maja 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 lipca 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 września 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 października 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,
- 736,96 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych 96/100) od dnia 01 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- 1488,66 zł (tysiąc czterysta osiemdziesiąt osiem złotych 66/100) od dnia 01 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,
- 762,95 zł (siedemset sześćdziesiąt dwa złote 95/100) od dnia 01 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty,
- 762,95 zł (siedemset sześćdziesiąt dwa złote 95/100) od dnia 01 lutego 2015 roku do dnia zapłaty,
- 762,95 zł (siedemset sześćdziesiąt dwa złote 95/100) od dnia 01 marca 2015 roku do dnia zapłaty,

3. wyrokowi w punkcie 2 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 12.341,90 zł (dwanaście tysięcy trzysta czterdzieści jeden złotych 90/100).

UZASADNIENIE

Powódka M. C. złożyła pozew przeciwko Sądowi Okręgowemu w (...) o ustalenie, że od dnia 01 stycznia 2009 r. przysługiwało jej wynagrodzenie w siódmej stawce wynagrodzenia zasadniczego oraz, że z dniem 01 stycznia 2014 r. nabyła prawo do wynagrodzenia w ósmej stawce wynagrodzenia zasadniczego, a nadto wniosła o wyrównanie przysługującego jej wynagrodzenia poprzez nakazanie pozwanemu zapłaty kwoty 20.381,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami wg wyliczeń pozwanego do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, iż w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych i niektórych innych ustaw, pozwany ustalił jej wynagrodzenie na dzień 01 stycznia 2009 r. w szóstej stawce wynagrodzenia zasadniczego sędziów. Z dniem 30 października 2013 r. powódka otrzymała awans płacowy do stawki siódmej. Na dzień wejścia w życie ustawy, miała ponad dziesięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, a więc mieszczący się w przedziale od 10 do 15 lat stażu stanowiskowego wskazanego w tabeli załącznika nr 3 ustawy. Odpowiadało to również dyspozycji art. 10 ust. 2 ustawy. Dokonując ustaleń w zakresie wynagrodzenia powódki na dzień 01 stycznia 2009 r., pozwany pominął jednakże regułę awansową zawartą art. 91a § 3 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych. Prawidłowe jego zastosowanie wymagało bowiem, aby po określeniu „nowej” stawki awansowej pozwany ustalił, czy nie upłynął pięcioletni okres, który w myśl powołanego wyżej przepisu uprawniał do wynagrodzenia zasadniczego w stawce bezpośrednio wyższej, co miało miejsce w przypadku powódki. Pozwany takie reguły ustalania wysokości wynagrodzenia zasadniczego sędziów zastosował wobec sędziów, którzy awansowali do Sądu Okręgowego w (...) przed dniem 01 stycznia 2009 r., ale po 31 grudnia 2003 r. Nadto, sędziowie, którzy przed 1 stycznia 2009 r. nie mieli jeszcze stażu na stanowisku sędziego sądu okręgowego powyżej 5 lat, ale mieli ogólny 15-letni staż pracy, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej również zostali przyporządkowani do stawki piątej. Następnie, po 01 stycznia 2009 r., kiedy osiągnęli 5-letni staż na stanowisku sędziego sądu okręgowego zostali kwalifikowani w oparciu o normę art. 91a § 3 usp do następnej stawki awansowej.

Awans powódki do siódmej stawki wynagrodzenia, pozwany przewidział dopiero z upływem 15 lat od objęcia przez powódkę stanowiska sędziego sądu okręgowego. W ocenie powódki, sytuacja taka jest dyskryminującą i sprzeczna z normą art. 91 § 1 usp, a nadto wybiórczy sposób stosowania art. 91a § 3 usp tylko do pewnej grupy sędziów, nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia i jest sprzeczny z zasadą równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Powódka wywodziła również, iż ustawa nowelizująca wprowadziła mechanizm awansu płacowego, określając, że przeniesienie do stawki wyższej wynagrodzenia odbywa się w cyklach pięcioletnich. W przypadku sędziów, którzy pracę na stanowisku sędziego określonego szczebla rozpoczęli po 1 stycznia 2009 r. przyporządkowanie do stawki wyjściowej określa art. 91 a § 1 usp, natomiast sędziów, których staż pracy rozpoczął bieg przed 1 stycznia 2009 r., przyporządkowanie do stawki wyjściowej regulują przepisy intertemporalne tj. art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej, przy czym nie ma żadnej normy prawnej, która stanowiłaby, że w przypadku sędziów, do których zastosowanie mają przepisy intertemporalne, przeniesienie do wyższej stawki awansowej następuje w innych, dłuższych cyklach, niż z upływem kolejnych 5 lat pracy na danym stanowisku. Ponadto powódka motywowała, iż analiza treści art. 10 ust. 2 i art. 91a § 3 usp nie wskazuje, aby ustawodawca wykluczył łączne stosowanie obu wymienionych regulacji.

W ocenie powódki wniosków powyższych nie zmienia argumentacja zawarta w piśmie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 czerwca 2014 r., gdyż nie odnosi się do żądania pozwu.

Pozwany Sąd Okręgowy w (...) wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwany wywodził, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ przy ustalaniu stawki awansowej na dzień 01 stycznia 2009 r. istotne znaczenie miały zapisy art. 10 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. Przepis art. 10 tej ustawy miał charakter przejściowy i jednorazowy, a w dalszej konsekwencji miał zastosowanie art. 91a § 3 usp. Nadto art. 10 ustawy zmieniającej nie był zmianą systemową, która miałaby działać na przyszłość, miał zastosowanie jednorazowe i wszelkie jego skutki skonsumowane zostały z dniem 1 stycznia 2009 r. poprzez ustalenie stawek wynagrodzenia zgodnie z kryteriami określonymi w tym przepisie oraz w załączniku nr 3. W dalszym działaniu ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, znaczenie dla osiągania kolejnych stawek wynagrodzenia na danym stanowisku sędziowskim mają przepisy art. 91a. Dla osiągnięcia kolejnej stawki wynagrodzenia decydujące znaczenie ma czas zajmowania danego stanowiska, a nie czas, który upłynął od uzyskania przez sędziego poprzedniej stawki wynagrodzenia. Oznacza to, że osiąganie kolejnych stawek wynagrodzenia możliwe jest po upływie 5, 10, 15 i 20 lat od momentu rozpoczęcia pracy na danym stanowisku sędziowskim, nie zaś od dnia 1 stycznia 2009 r.

Nadto pozwany zwracał się do Ministerstwa Sprawiedliwości o wyjaśnienie kwestii związanych z ustaleniem stawek awansowych i otrzymał informację, z której należy wnioskować, że stawki zostały prawidłowo ustalone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. C. jest sędzią zatrudnioną w Sądzie Okręgowym w (...).

W dniu 01 września 1988 roku M. C. została mianowana aplikantem sądowym w Sądzie Rejonowym w (...). Asesorem sądowym powódka została 22 października 1990 r. Od dnia 30 października 1998 r. jest sędzią sądu okręgowego.

W dacie 01 stycznia 2009 r. powódka legitymowała się stażem ogólnym pracy w sądzie wynoszącym 20 lat, 3 miesiące, a w sądzie okręgowym 10 lat, 2 miesiące i 1 dzień.

(okoliczności bezsporne)

Z dniem 01 stycznia 2009 r. powódka uzyskała szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego.

Z dniem 30 października 2013 roku ustalono wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej, której wysokość ustalono z zastosowaniem mnożnika 2,75 przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2012 roku.

(pismo z dnia 23 kwietnia 2009 r. k. 219, pismo z dnia 08 października 2013 roku k. 246 – część B akt osobowych)

Przedstawiony powyżej stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, a także na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy (w tym znajdujących się w aktach osobowych powódki) oraz hipotetycznych wyliczeń wynagrodzeń powódki, które nie wzbudziły wątpliwości Sądu w zakresie swej wiarygodności, w pełni korespondują ze sobą i składają się na ustalony w sprawie stan faktyczny. Nie były one kwestionowane przez strony postępowania, a nadto nie zachodziły również żadne wątpliwości, co do ich formy bądź treści.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą procesową powództwa o ustalenie jest art. 189 k.p.c. Zgodnie z nim powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi stan niepewności co do istnienia stosunku prawnego lub prawa, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności i wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r. II PK 342/09 OSNP 2011/19-20/247).

Ocena, czy po stronie powodowej zachodzi interes prawny zależy od konkretnych okoliczności danej sprawy i od tego, czy w drodze innego powództwa (np. o świadczenie) strona może uzyskać pełną ochronę swoich prawnie chronionych interesów.

W świetle art. 189 k.p.c. nie ma wątpliwości co do tego, że pracownik może mieć interes prawny w domaganiu się ustalenia wynagrodzenia, jeżeli istnieje stan niepewności co do jego sytuacji prawnej, co niewątpliwie w przedmiotowej sprawie miało miejsce.

W dalszej kolejności wskazać należy, iż w 2009 r. została wprowadzona zmiana zasad wynagradzania sędziów i prokuratorów. Określała je ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy o prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56 poz.495), zwana dalej ustawą zmieniającą.

Art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej stanowił, iż stawkę wynagrodzenia zasadniczego sędziego ustala się uwzględniając staż pracy sędziego na stanowisku zajmowanym w dniu 1 stycznia 2009 r., a jeżeli jest to korzystniejsze – staż pracy sędziego na wszystkich dotychczas zajmowanych stanowiskach sędziowskich lub prokuratorskich (ogólny staż pracy); uwzględnienie ogólnego stażu pracy nie może jednak stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej. Staż pracy na zajmowanym stanowisku oraz ogólny staż pracy, niezbędny do uzyskania poszczególnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, określa tabela, stanowiąca załącznik nr 3 niniejszej ustawy. I tak sędzia sądu okręgowego o stażu w sądzie okręgowym do 5 lat lub ogólnym stażu do 15 lat miał prawo do stawki czwartej, sędzia o stażu w sądzie okręgowym od 5 do 10 lat lub stażu ogólnym powyżej 15 lat miał prawo do piątej stawki wynagrodzenia zasadniczego, a sędzia o stażu w sądzie okręgowym powyżej 10 do 15 lat miał prawo do szóstej stawki wynagrodzenia zasadniczego. Jest niesporne, że ustawa zmieniająca określała stawki wynagrodzenia zasadniczego, ale nie określała, że podstawową stawkę otrzymują sędziowie i prokuratorzy z dniem 01 stycznia 2009 r. Zasada określona w art. 10 ustawy stanowiła podstawę do ustalenia stawek wynagrodzenia zgodnie z zasadami awansowania i uwzględnieniem stażu pracy, w tym stażu pracy na danym stanowisku lub stażu pracy ogólnego, w zależności od tego który był korzystniejszy.

Powódka otrzymała od dnia 01 stycznia 2009 r. szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego. Miała bowiem staż pracy w sądzie okręgowym wynoszący 10 lat, 2 miesiące i 1 dzień. Wobec tego stwierdzić trzeba, iż pozwany zgodnie z prawem ustalił powódce stawkę wynagrodzenia zasadniczego na podstawie art. 10 ust. 1-3 ustawy zmieniającej w związku z załącznikiem nr 3 do tej ustawy.

Pozwany pracodawca nie zastosował natomiast wobec powódki reguły awansowej wskazanej w art. 91a § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z tym przepisem „wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych pięciu lat pracy na danym stanowisku sędziowskim”. W przedmiotowej sprawie, pozwany zamierzał określić wynagrodzenie zasadnicze powódki w stawce bezpośrednio wyższej – siódmej – dopiero po upływie 15 lat pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Natomiast prawidłowe zastosowanie art. 91a § 3 usp wymagało, aby po określeniu nowych stawek wynagrodzenia zasadniczego powódki na dzień 01 stycznia 2009 r., na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej oraz tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do ustawy zmieniającej stwierdzić, czy powódce nie upłynął przed wskazaną datą pięcioletni okres, o którym mowa w art. 91a § 3 Prawa o usp. Jeżeli taka sytuacja miała miejsce, to należało z dniem 01 stycznia 2009 r. ustalić powódce wynagrodzenie zasadnicze bezpośrednio wyższe w stosunku do stawek ustalonych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy zmieniającej.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, iż w stosunku do powódki pozwany Sąd Okręgowy w (...) powinien po wejściu w życie ustawy zmieniającej, ze skutkiem na dzień 01 stycznia 2009 r. w pierwszej kolejności ustalić na podstawie art. 10 ust. 2 tej ustawy szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego, a następnie również ze skutkiem na dzień 01 stycznia 2009 r. na podstawie art. 91a § 3 prawa o usp ustalić kolejną – w przypadku powódki - siódmą stawkę wynagrodzenia zasadniczego, albowiem przed tą datą upłynął powódce dziesięcioletni okres zatrudnienia na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Kolejną, ósmą stawkę wynagrodzenia zasadniczego powódka powinna otrzymać po kolejnych pięciu latach pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, sąd ustalił, iż z dniem 01 stycznia 2009 r. powódka M. C. nabyła prawo do wynagrodzenia zasadniczego w siódmej stawce awansowej ustalonej z zastosowaniem mnożnika podstawy ustalenia wynagrodzenia w wysokości 2,75 oraz, że z dniem 01 stycznia 2014 roku nabyła prawo do wynagrodzenia zasadniczego w ósmej stawce awansowej ustalonej z zastosowaniem mnożnika podstawy ustalenia wynagrodzenia w wysokości 2,92 (punkt I wyroku).

Nadto sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 20.381,31 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia wraz z odsetkami ustawowymi jak w punkcie II wyroku.

Stosownie do art. 477² § 1 k.p.c. wyrokowi w punkcie II nadano rygor natychmiastowej wykonalności do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, czyli kwoty 12.341,90 zł (punkt III wyroku).